

Jaarverslag 2020

Leids Steunloket Migranten

INHOUDSOPGAVE

1. VOORWOORD.....	3
2. VRIJWILLIGERS VAN HET LSM.....	3
3. WAT HEEFT HET LSM TOT NU TOE GEDAAN?	4
3.1 HET INLOOFSPREEKUUR	4
3.2 ONTMOETINGSRUIMTE HET VEGANISTISCH EETCAFÉ MIGRANTEN.....	5
3.3 SOCIALE CATERING DOOR VEGANISTISCH EETCAFÉ MIGRANTEN.....	6
3.4 SOCIALE CATERING & WERELDKEUKEN.....	6
3.5 MIGRATIE IN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	7
3.5 PROJECT ONDERWIJSBRUG	8
4. NAWOORD	9

1. Voorwoord

Het is bijna een jaar geleden dat de stichting Leids Steunloket Migranten (LSM) werd opgericht. Het LSM startte als nieuwe multiculturele sociale en juridische dienst- en hulpverleningsorganisatie die onder andere (juridisch) advies, begeleiding en vertalingen aanbiedt voor migranten. Daarnaast worden sociale activiteiten georganiseerd, zoals het eetcafé. Onze missie is het bouwen van een ‘modern sociaal contract’ om te komen tot een menswaardige, rechtvaardige structuur voor onze toekomstige samenleving.

Het jaar begon spannend en uitdagend. In januari 2020 is de stichting opgericht met als doel om op een professionele manier verder te gaan met ons werk, waarmee we eerder al migranten in de Leidse regio ondersteunen. Het was niet makkelijk om te starten met een organisatie voor migranten. Het LSM is geen gemeentelijke organisatie: het is een burgerlijk initiatief van zeer gemotiveerde en toegewijde bestuursleden.

Er zijn al vele andere organisaties in Leiden actief die hulp bieden aan verschillende mensen in de regio Leiden. In het begin was het dus vooral een uitdaging om te bepalen welke plek LSM zou krijgen in de regio en met welke organisaties het LSM zou kunnen samenwerken.

Terwijl we nog volop aan het oprichten waren, brak de corona-epidemie uit. Daarnaast was en is er nog een andere epidemie die een spannende uitdaging vormt voor een nieuwe migranten-organisatie: racisme. Toch is het ons gelukt om ondersteuning voor migranten in de regio voort te zetten en steeds meer samenwerkingen aan te gaan met andere organisaties. Wel blijft het nog een uitdaging om een vaste locatie te krijgen voor het juridisch en maatschappelijk spreekuur.

Wij zijn ervaringsdeskundigen in de Arabische taal en cultuur en werken aan wederzijds begrip en integratie. Dit doen wij door middel van voorlichting en het cultureel vertalen van de betreffende Nederlandse wetgeving, regels, gemeentelijke beschikkingen en voorschriften naar het Arabisch en vice versa. Hoewel een aantal van onze vrijwilligers een Arabische achtergrond hebben wil het LSM zich nadrukkelijk richten op alle migranten die hulp nodig hebben. Wij geloven in een inclusieve samenleving en streven er eveneens naar vrijwilligers en stagiairs van diverse bevolkingsgroepen aan ons te (blijven) binden om zo de laagdrempeligheid en diversiteit te waarborgen. We streven naar een meertalige dienst en hulpverlening.

LSM gelooft diep in een modern perspectief op een multiculturele samenleving, waarbij er een interactief proces moet zijn tussen de verschillende culturen en mensen. Met behulp van onze gewaardeerde vrijwilligers gaan wij dit vormgeven binnen onze organisatie.

2. Vrijwilligers van het LSM

Met behulp van vrijwilligers geven wij onze stichting vorm. Het LSM heeft al 82 vrijwilligers weten aan te trekken met wie prettig samengewerkt wordt in een goede en internationale sfeer. De vrijwilligers werken als sociaal-juridische medewerkers in het inloopspreekuur; in het eetcafé, de sociale catering, en in de wereldkeuken; als tekstcorrectors en als

begeleiders in het onderwijsbrug-project. Samen werken wij aan het vormgeven van onze communicatie, het bereiken van de doelgroep en overige praktische zaken.

Ook zijn we bezig met het in kaart brengen en uitbreiden van ons netwerk en het vinden van partners om mee samen te werken. In korte tijd hebben wij al met diverse organisaties samenwerkingen kunnen aangaan, zoals Vrijplaats Leiden, de Fabel van de illegaliteit en i-Doe Leiden, Fonds 1818, Druckerfonds, Leergeld Leiden, Leidse rechtswinkel, Radio Sleutelstad, Includio Leiden, een Geode Buur, de Binnenvest, het sociale wijkteam, SOL, BuZz en Vereniging Speeltuinen Westerkwartier.

Wij kijken uit naar onze verdere samenwerking!

3. Wat heeft het LSM tot nu toe gedaan?

Sinds de oprichting van de stichting is het bestuur van LSM met een aantal activiteiten en projecten gestart:

3.1 Het inlooppreekuur

Veel migranten worstelen met stapels brieven, lopen tegen administratieve muren op en worstelen met eenzaamheid. Tijdens het inlooppreekuur bieden wij laagdrempelige dienst- en hulpverlening waarbij cliënten van informatie en advies worden voorzien, worden doorverwezen of begeleiding krijgen. Tijdens de coronacrisis (eerste golf) vond dit spreekuur online plaats via email en telefoon. Omdat het juist voor onze doelgroep niet altijd mogelijk was om online hulp te vragen heeft LSM besloten om vanaf 1 juni 2020 elke vrijdag tussen 10.30 en 13.30 uur het reguliere spreekuur (op afspraak) te herstarten op de Middelstege 36 in Leiden.

In oktober 2020 sprak LSM met de organisatie van Includio Leiden af dat we gemeenschappelijk gebruik zouden maken van hun werkruimte voor het inlooppreekuur in het Huis v/d Buurt in Leiden Zuid en Leiden Noord. De spreekuren op deze locaties vinden plaats op iedere maandag en vrijdag.

Op laagdrempelige wijze bieden onze vrijwilligers informatie en advies, begeleiding en sociaal contact aan migranten die zich melden voor hulp. Daarnaast verwijzen wij door naar reguliere instellingen met wie wij deels al een samenwerking zijn aangegaan. We willen een aanvulling zijn op (en waar mogelijk leiden naar) reeds bestaande maatschappelijke organisaties, en cliënten ondersteunen bij het vinden van hun weg in de samenleving. Ouderen met migratieachtergrond die eenzaam zijn kunnen bij ons terecht voor een praatje of worden uitgenodigd deel te nemen aan een activiteit, en ook hier geldt dat wij met hen onderzoeken wat er in de omgeving al bestaat om een einde te maken aan hun sociale isolatie.

Welke vragen zijn er in 2020 bij het inlooppreekuur behandeld?

Ons spreekuur behandelde in 2020 102 hulpvragen!

Hulpvragen bij het inlooppreekuur hebben betrekking op, onder andere:

- het invullen van formulieren;
- indienen van klachten;
- opstellen van bezwaarschriften en beroepen;
- contact met advocaten;
- contact met IND;
- contact met maatschappelijke begeleiders;
- contact met bouwverenigingen;
- echtscheidingsprocedures;
- burencollicten;
- arbeidscollicten;
- discriminatie en racisme op de werkvloer;
- contact met de belastingdienst;
- kwesties rondom toeslag voor kinderopvang, etc.

Veel hulpvragen die we krijgen laten zien hoe het met een deel van de migranten in onze regio is gesteld. Er is veel armoede en werkloosheid binnen de migrantengemeenschap; we werken regelmatig met kansarme groepen op de arbeidsmarkt. Ook worden er vaak hulpvragen gesteld die te maken hebben met woningnood en ongezonde woonsituaties (bv gezinnen die met 5 of 6 kinderen in een klein appartement wonen). Er zijn toegenomen financiële problemen door o.a. prijsverhogingen, Belastingdienst, eigen risico-regelingen bij de zorgverzekering, snelle inschakeling van incassobureaus, strikte regels rondom de toepassing van regels bij uitkeringen en de corona-omstandigheden.

Het inloopspreekuur is als een spiegel die reflecteert op alle sociale, maatschappelijke, economische en politieke problemen in onze samenleving. We blijven signaleren en rapporteren. Op deze manier dienen we het algemeen belang in de samenleving.

Het inloopspreekuur wordt bemand door ruim 16 zeer enthousiaste en toegewijde vrijwilligers. Er is een grote diversiteit qua opleiding, achtergrond, leeftijd, expertise, en talen. We streven naar een inloopspreekuur in diverse talen: naast Nederlands, Engels en Arabisch, kijken we verder naar het Frans, Perzisch, Turks, Tigrinya, en nog veel meer.

Naast het ondersteunen van de hulpvraag, is het doel van het inloopspreekuur ook het bevorderen van zelfredzaamheid van migranten door vertaling en culturele vertaling van moderne digitalisering van de dienst- en hulpverlening. Veel cliënten van het inloopspreekuur hebben nog onvoldoende digitale vaardigheden om zelfstandig zaken te regelen. Hierin werken wij ook samen met andere organisaties in het Leidse sociale domein.

3.2 Ontmoetingsruimte het Veganistisch Eetcafé Migranten

Op donderdag 20 februari 2020 opende 'Ontmoetingsruimte het Veganistisch Eetcafé Migranten' haar deuren, in een ruimte van de Vrijplaats. Hier worden door verschillende vrijwillige Wereldburgers veganistische maaltijden bereid tegen een lage prijs. Het doel van deze ontmoetingsruimte is elkaar beter te leren kennen in een warme en internationale sfeer, door gezamenlijk te eten en activiteiten te ondernemen.

Vanwege de coronamaatregelen zijn alle activiteiten van het eetcafé uitgesteld.

3.3 Sociale catering door Veganistisch Eetcafé Migranten

Omdat LSM gelooft dat het juist in deze tijd van sociale distantie belangrijk is om met elkaar verbonden te blijven, zijn we ter vervanging van de 'Ontmoetingsruimte het Veganistische Eetcafé Migranten', een sociale catering gestart. Hierbij bereiden we iedere donderdagavond een heerlijke, gezonde en betaalbare avondmaaltijd. Deze maaltijden worden door onze vrijwilligers gekookt en thuisbezorgd in Leiden. Het doel is, en blijft om hiermee mensen te bereiken die alleen thuis zitten of geen sociaal netwerk hebben.

Met dit project heeft LSM de beoogde doelgroep weten te bereiken: in totaal ongeveer 100 mensen. Het gaat hierbij om o.a. de 'zwakkeren' in onze samenleving (daklozen, ouderen in verzorgingshuizen, sociaal geïsoleerde mensen, ongedocumenteerde asielzoekers, etc.). Het doel van het project is niet zoveel mogelijk maaltijden bezorgen, maar onze doelgroep bereiken, waarbij we ons vooral richten op de kwaliteit van onze dienst.

De Sociale Catering biedt de klant de mogelijkheid tot momenten van sociaal contact. Tijdens het bezorgen kan de klant met onze vrijwilligers een praatje maken. Tevens bestaat het kookteam uit een divers gezelschap waar ook mensen van verschillende culturen aan bijdragen. Op deze manier dragen wij, als LSM, bij aan de participatiemaatschappij in deze bijzondere tijden.

Elke zondag wordt het gerecht van de week bekend gemaakt op Facebook. Gasten kunnen op maandag, dinsdag en woensdag maaltijden bestellen voor donderdagavond. Het bestellen kan via telefoon, WhatsApp, Instagram en Facebook Messenger. Er zijn twee verschillende opties voor het menu: een veganistische en een glutenvrije optie. Ook bieden wij gratis maaltijden voor ongedocumenteerde asielzoekers, thuis- en daklozen en vrijwilligers.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door de genereuze steun van Fonds 1818.

3.4 Sociale catering & Wereldkeuken

Het Sociale Catering netwerk is een aanvullend initiatief, tot stand gekomen door de samenwerking met speeltuin Westerkwartier en Stichting BUZZ.

Iedere zaterdag wordt er door verschillende vrijwillige wereldburgers een vegetarische maaltijd bereid die tegen een lage prijs is af te halen in de speeltuin Westerkwartier. Ook deze maaltijden zijn bedoeld voor kwetsbare doelgroepen of mensen die behoefte hebben aan sociaal contact in coronatijd.

Elke donderdag wordt er een gerecht van de week bekend gemaakt op de Facebook pagina en de Instagram van de samenwerkende organisaties (stichting BUZZ, speeltuin Westerkwartier en LSM). Van donderdag t/m zaterdag kan men een maaltijd bestellen. Ook zonder te bestellen kan worden afgehaald op zaterdag tussen 16.00 en 18.00 uur.

3.5 Migratie in wetenschappelijk onderzoek

'Migratie in wetenschappelijk onderzoek' ('Migration in academic research') is een project dat ruimte biedt voor wetenschappelijk onderzoek naar migratie.

Waarom?

De kwestie van migratie en diversiteit komt voort uit een enorme crisis die zich niet alleen op het internationale toneel afspeelt, maar ook één van belangrijkste thema's in de Nederlandse samenleving vormt. De toename racisme en discriminatie afgezet tegen de toename van massamigratie zorgen ervoor dat thema's als migratie en mensenrechten serieus op de politieke en maatschappelijke agenda van besluitvormers moeten staan.

Het LSM streeft ernaar om onafhankelijk academisch onderzoek te stimuleren binnen Universiteiten. Door met dit onderzoek academici te verbinden met vrijwilligers en cliënten van LSM, probeert LSM de kloof tussen wetenschappelijk onderzoek en de maatschappij te verkleinen.

Wat betreft het wetenschappelijk onderzoek wil LSM niet op de grens van het ondersteunen van onderzoek blijven hangen, maar de kern van kwesties raken door op internationaal en nationaal niveau de besluitvorming op een positieve en idealistische manier te kunnen beïnvloeden. Wij, als bestuur van LSM, kijken naar migratieproblemen vanuit ons eigen perspectief, gevoel en vrije geluid. Dit geluid roept op tot een nieuw sociaal contract om wereldwijd een hervormingsproces te starten met betrekking tot migratie-issues.

Perspectieven binnen onderzoek

Eén van de doelen van het LSM is objectief onderzoek bevorderen naar de verschillende perspectieven van migratiekwesties. Deze perspectieven zijn bijvoorbeeld de relatie tussen migratie en beleidsvorming, de manier van de besluitvorming rondom de vluchtelingen en migranten, het normaliseren van migratie als begrip, evenals van het begrip allochtonen, vluchtelingen, asielzoekers, migranten en integratie. Andere onderzoeksthema's zouden kunnen zijn: de relatie van migratie met persoonlijke vrijheid, integratie, religie, armoede, ongelijkheid, racisme, arbeid, de internationale gemeenschap en de vluchtelingencrisis, politiek en de multiculturele samenleving.

Hoe doen we dat?

Het LSM wil academisch onderzoek vanuit de Universiteit promoten op twee manieren:

1. Het stimuleren van onderzoek door hoogleraren en PhD-kandidaten door middel van het overbrengen van kennis over migratieproblemen, hulp bij vertalingen (zowel tekstueel als cultureel), verspreiding via het netwerk van LSM en de mogelijkheid om cliënten/vrijwilligers/oprichters van LSM te interviewen.
2. Het stimuleren van onderzoek door studenten van verschillende relevante studies, door middel van:
  - a) vrijwilligerswerk, dus studenten stimuleren vrijwilliger te worden van LSM, voor het bevorderen van hun ervaring, kennis en cv.
  - b) scriptieonderzoek, dus studenten onderzoek laten doen naar LSM en interviews laten afnemen met de oprichter(s), vrijwilligers en/of migranten die in contact staan met LSM.

c) stage (mbo/hbo) waarbij studenten voor een periode van 3 of 6 maanden stage kunnen lopen bij LSM. Eén belangrijke activiteit die onderdeel van de stage zal worden, is aanwezig zijn bij de gesprekken waarbij cliënten van informatie en advies worden voorzien, worden doorverwezen of begeleiding krijgen. Daarnaast kunnen stagiairs meedenken over uitbreiding van het netwerk van LSM en de toekomst van migranten in Leiden e.o. en in de Nederlands samenleving.

Dit project wordt bijgestaan door zeer gewaardeerde studenten en vrijwilligers uit verschillende studierichtingen (rechten, politicologie, geschiedenis, psychologie, maatschappelijk werk, etc.). Zij gaan, op vrijwillige basis, samenwerken om wetenschappelijk onderzoek vanuit de Universiteit te stimuleren en in goede banen te leiden.

3.5 Project Onderwijsbrug

Dit project heeft als doel het leerproces van jongere migranten in Nederland te bevorderen. We willen een brug bouwen tussen het oude onderwijssysteem van de jongere migranten en hun huidige onderwijssysteem in Nederland. We doen dit door te ondersteunen in het leerproces en in het onderwijs.

Kleine kinderen passen zich makkelijker aan terwijl grotere kinderen vaak al een eigen leven hebben opgebouwd dat ze moeten achterlaten. Nieuwe regels, communiceren in een vreemde taal en een nieuwe plek in de groep vinden zonder vrienden of vriendinnen die je steunen, zijn zomaar wat uitdagingen waar deze kinderen voor staan.

Boven op de eerdergenoemde problemen komt nu ook nog eens het effect van de coronamaatregelen. Gezinsleden zijn getroffen door corona en er is geen ondersteuning voor de leerling beschikbaar; ouders zijn de Nederlandse taal niet machtig; of er zijn in huis geen gezinsleden beschikbaar die een leerling kunnen ondersteunen in dagelijkse werkzaamheden. Ook voor deze gezinnen willen we er zijn.

In dit project helpen we kinderen en adolescenten tussen 12 en 17 jaar, bij wie hun opleiding door migratie of vlucht is onderbroken, door ze thuis te maken in het Nederlandse schoolsysteem. We focussen hierbij op gemiste schooljaren, de taalbarrière, en verschillen tussen de schoolsystemen en de manieren van lesgeven. Ons doel is om deze doelgroep te helpen tot een niveau waarop ze kunnen deelnemen aan school zonder zich overweldigd te voelen. Daarbij willen we hiermee ook hun zelfvertrouwen vergroten. We concentreren ons voorlopig op het leren van wiskunde en de Engelse, Franse, Duitse en de Nederlandse taal.

Bovendien willen we samen met de ouders kijken of het wel goed gaat met het leerproces van de kinderen en adolescenten.

Het project wordt uitgevoerd door internationale studenten en vrijwilligers van het LSM met uiteenlopende culturele- en opleidingsachtergronden. Het loopt nu sinds november 2020 en heeft tot nu toe 10-15 jongeren in verschillende vakken geholpen. We hopen hulp te bieden in steeds meer andere vakken en steeds meer nieuwe vrijwilligers bij dit project te verwelkomen.

4. Nawoord

Ondanks alles wat we afgelopen jaar al bereikt hebben, zien we ook nog veel uitdagingen voor aankomend jaar. Door de grote groei van LSM is het vinden van een vaste locatie en een vaste subsidie een belangrijk doel voor 2021. Bovendien hoopt LSM, als de omstandigheden rondom COVID-19 het toelaten, de werkzaamheden van de commissie van het veganistisch eetcafé te hervatten. Daarnaast verwacht LSM ook nog meer actieve vrijwilligers te werven en onze organisatie te laten groeien door middel van nieuwe commissies.